

<p>Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:</p> <p>G. D. DUURSMA, Achter de Hoven 114 bis, LEEUWARDEN.</p>	<p>Redactie:</p> <p>G. D. DUURSMA. J. M. VAN DEN HOUTEN.</p> <p>Girorekening No. 133650 • DRUMPT bij Tiel.</p>	<p>Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat</p> <p>Adres:</p> <p>Mej. J. J. E. v. D. THOORN, Amalia van Solmsstraat 80, DEN HAAG.</p>
<p>Bestuur: CHR. DE RINGH, <i>Voorzitter</i>, Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. J. J. E. v. D. THOORN, <i>Secretaresse</i>, den Haag; B. TH. KRABBENDAM, <i>Penningmeester (tijd.)</i>, Drumpt bij Tiel; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.</p>		

HET ENTEN VAN CACTUSSEN.

II.

Een zaak van groot belang is de keuze der onderstammen. *Selenicereus grandiflorus* en *nycticalus* komen in aanmerking voor *Aporocactus flagelliformis*, *Zygocactus* en *Schlumbergia*. Voor de beide laatste soorten zijn de *Pereskia*'s van ouds bekend, zij kunnen echter ook zeer goed geënt worden op een stevig phyllostengel.

De bolvormen en cristaten daarvan worden geënt op *Cereus* waarvan bruikbaar zijn, o.a. *spachianus*, *macrogonus*, *lamprochlorus*, *Jusbertii*, *Martinii* en *serpentinus*. Een der beste soorten is nog steeds de bekende *Trichocereus spachianus*, evenwel niet voor species, die zeer vroeg beginnen te groeien.

Daar de groei van *spachianus* niet heel vroeg begint, vertoont zich dan het verschijnsel, dat de kop den stam leegzuigt en deze verschrompelt. *Trichocereus macrogonus* is den geheelen winter saprijk, begint vroeg te groeien en is daarom aangewezen voor dergelijke soorten.

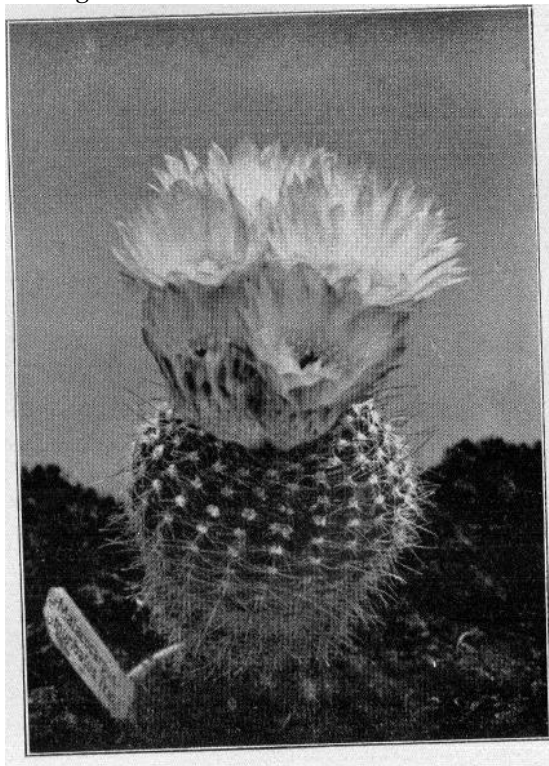
Trichocereus lamprochlorus is een prachtonderlaag voor weekvleezige planten en *Rebutia*'s.

Harrisia Jusberfii is wel de allerbeste voor de kleinere bolvormen. Deze *Cereus* van twijfelachtige afkomst heeft een prachtig wortelgestel, kort en dicht en is daardoor uitstekend geschikt voor potcultuur.

Bovendien blijft de stam jarenlang mooi van kleur en vormt zelden spruiten. *Echinopsis Schickendantzii* neemt zeer gemakkelijk

aan, doch heeft het bezwaar eindeloos uit te loopen. Schijfopuntia's vormen zelden een mooi geheel met de geënte plant, waarom dan ook *Opuntia cylindrica* verkieselijker is voor het enten van *Opuntia clavarioides* en cristaten van Opuntia's. De oorzaak, dat deze stammen in den winter dikwijls gaan rotten is meestal te zoeken in het te jonge en te snel gegroeide materiaal.

De cultuur der onderstammen moet niet snel en daardoor slap zijn, doch langzaam en hard.

Malocarpus muricatus.

Coll. Bommeljé.

Foto J. B. Lindeyer.

Geënt op *Trich. cer. lamprochlorus.*

De veel nageschreven theorie, dat zaailingen deugdelijker onderstammen zijn dan stekken, wordt door de praktijk niet bevestigd. Een stevige, goed bewortelde stek is te verkiezen boven een zaailing, die aan den voet altijd dun is en daardoor minder geschikt om breed uitgroeiende exemplaren te dragen.

De techniek van het enten is zeer eenvoudig.

Zeer scherp en dun behooren de messen te zijn.

Van groot belang is, dat de snede in één trekkende beweging uitgevoerd moet worden.

Door een zagende beweging ontstaan dikwijls beschadigingen in het weefsel en wordt het snijvlak meestal golvend.

De eenvoudigste methode, die in den regel ook de beste is, bestaat in het vlak afsnijden van beide planten. Doornbundels om den rand van den onderstam worden verwijderd, waarna het entstuk er op gezet wordt, de assen op elkaar. Door zachten druk en een draaiende beweging worden de luchtblaasjes verwijderd. Als bindmateriaal gebruiken wij de bekende verpakkings-elastiekjes, die een gelijkmatigen druk uitoefenen. Voor kleinere zaailingen is één elastiekje al voldoende. Met deze vlakke snede kunnen alle bolvormen, cereussen en cristaten geënt worden. Het hardnekkige verhaal, dat cristaten en monstrositeiten schuin afgesneden moeten worden om verlopen tegen te gaan berust op fantasie.

Men ente vooral niet te hoog. De onderlaag moet later zoo weinig mogelijk zichtbaar zijn.

Voor bolvormen, cereussen en monstrositeiten is 5 à 6 c.M. voldoende. Cristaten en zodevormende planten als *Rebutia's* en *Neomamillaria plumosa* krijgen \pm 10 c.M. hoogte. Alleen voor *Zygocactus Schlumbergia* en *Aporocactus* neemt men den stam hoger.

Deze soorten worden ook niet vlak geënt, de lidcactussen worden na dun bijgesneden te zijn in een verticale snede geschoven en met een cactusdoorn bevestigd. *Aporocactus* snijdt men wigvormig af, de onderstam wordt passend uitgesneden.

De bevestiging is niet zoo gemakkelijk, behalve de dwars doorgestoken cactusdoorn is het noodig wat meer vastheid aan te brengen, bijv. met raffia.

De beste tijd voor het enten is wel van Juni tot Augustus, bij warm, droog weer. Na het enten worden de planten warm opgesteld, de potgrond vochtig gehouden, op de entplaats mag absoluut geen water komen.

In den winter mogen pas geënte planten niet te droog gehouden worden. De wortels van een goede onderlaag kunnen wel wat vocht verdragen.

Ten slotte nog een waarschuwing om het enten niet te overdrijven. Het meerendeel van onze cactussen behoeft niet geënt te worden, doch op een verstandige wijze toegepast kan het enten mede-

werken om onze verzamelingen te verfraaien met krachtig groeiende, rijkbloeiende planten, die ons jarenlang verheugen.

's-Gravenhage.

C. BOMMELJÉ.

RECTIFICATIE.

In het eerste gedeelte van „Het enten van Cactussen” werd aan het slot van bladz. 103 ten onrechte vermeld, dat *Laburnum Adamii*, de bekende Adam's Gouden regen, afkomstig is van *Cytisus Laburnum* X *C. purpureus*. Men zou hieruit de verkeerde gevolgtrekking kunnen maken, dat *Laburnum Adamii* een kruising is van *Cyt. Lab.* en *C. purp. C. Adamii* is n.l. geen kruising uit *zaad*, doch een ent bastaard (ent-hybride) van *Cytisus purpureus* (de roode gouden regen) *C. Laburnum* (de gewone gouden regen). Red.

SEMPERVIVUMS.

Onder de succulenten zijn de Sempervivums zeker wel de gemakkelijkste en dankbaarste.

Ze doen het overal, waar over voldoende zon te beschikken valt.

Hoewel ze een ietwat zandige, kalkhoudende bodem prefereren. groeien en bloeien ze op alle grondsoorten, als men voor voldoende afwatering zorgt en er op let, dat ze niet in een kuil staan, waar het overtollige regenwater zich verzamelen kan.

Zelfs op muurtjes, op dakpannen, op rots- en steenblokken, waar men ze met een dikke pap van leem of klei heel gemakkelijk kan opplakken, voelen ze zich best op hun gemak, evenals hun neefje het gewone huislook (*Sempervivum tectorum*) .

Ook degenen, die geen tuintje hebben, kunnen op 'n plat dak, zelfs op de pannen van een schuurtje of bijbouw, zich de weelde veroorloven een keur van Sempervivums te bezitten.

Kost het overwinteren van onze cactussen en andere succulenten aan tal van liefhebbers heel wat moeite, zorg en hoofdbreken, zoodat vaak met schrik het winterseizoen wordt tegemoet gezien, - met Semp. is het heel wat beter en gemakkelijker.

Meestal zijn het kinderen uit hooge bergstreken met ruw klimaat en strenge winterkou. Van lage temperatuur en van droogte trekken ze zich heel weinig aan. En in onze gewone Hollandsche winters voelen ze zich zoo lekker als kip, als er maar geen water in hun rozetten en rondom hun wortels lang staan blijft. Want dan zijn ze in het barre seizoen onverbiddelijk ten doode opgeschreven.

Uit angst voor bevriezen overwinterde ik een paar jaar lang van

de mooiste soorten enkele rozetten van elk in 'n koude bak en liet de anderen als „proefkonijn” op hun eigen plaats in mijn rotspartij rustig staan. Toch bleek dit tot heden overbodige moeite. Want zoo goed als geen heeft in den winter er het loodje bij neergelegd. Al geef ik graag toe, dat we de laatste jaren geen lange of hevige vriesperiode hebben gehad.

Sempervivum fecforum L. op dakpannen.

Foto L. C. Jonker.

Gaat het met alle succulenten niet even gemakkelijk om daarvan jonge planten te krijgen, bij *Sempervivums* lukt dit meestal vanzelf. Van de vijf en zeventig variëteiten, die ik sinds enkele jaren bezit, geven de meeste tal van nakomelingen. Alleen mijn *Semp. atro-violaceum* schijnt er bij mij geen trek in te hebben zich te vermenigvuldigen.

En wat bij *Sempervivums* ook zoo prettig is? Men krijgt aan allemaal flinke stengels met veel en lang-durende bloemen, van fletsrose over helderroze tot donkerrood en ook van geelgroen tot geel.

Eik rozet, dit jaar geplant (men kan 't den heelen zomer doen),

vormt eerst een kring van nakomelingen, althans bij de meeste soorten. Het komende jaar gaat de moederrozet bloeien en daarna dood, maar ze laat 'n talrijk kroost achter,

Van Mei tot Augustus heb ik steeds een weelde van Semp.-bloemen op mijn rotspartijtje in den tuin. Zelfs pollen Semp., die armoedig op 'n stuk ruw metselwerk zitten, versieren dit met 'n schat van heldere sterrebloempjes.

Vreemd is het dan ook, dat men bij de meeste succulentenminnaars zoo weinig Sempervivums vindt, zelfs bij hen, die er een of meer rotspartijen en muurtjes op na houden.

Het „onbekend maakt onbemind” zal ook hier wel grootendeels de schuld dragen. Weet men eenmaal, wat een verscheidenheid van vormen en kleuren, wat een weelde van bloemen, wat een groei-kracht en uithoudingsvermogen er bij de Sempervivums is te bewonderen, dan aarzelt men geen oogenblik langer, maar schaft zich een collectie aan. De kosten behoeven voor niemand 'n bezwaar te zijn: voor 1 à 2 dubbeltjes bezit men een variëteit. En kan men bij 'n Semp. liefhebber ruilen tegen andere succulenten — waar hij altijd ooren naar heeft— dan is men nog goedkoop uit.

Een van de aardigste groepen Semp. zijn de z.g. spinnewebvormers. Aan de punten der bladeren vormen zich fijne witte draden, die kris-kras over de rozet heen liggen, alsof een spin er 'n dicht net over heeft geweven. De meeste dezer soorten blijven beneden de doorsnee van 'n gulden en ze bloeien allen met prettig roode bloemen. In het voorjaar wordt ieder rozet omgeven door 'n krans van aardig witte jongen, net 'n kloek met kuikens.

Zet men er eenige bij elkaar en laat men die rustig staan, dan heeft men na een jaar al 'n prachtige pol van tientallen wit-schitterende planten.

Van de spinnewebvormende Sempervivums zijn aan te bevelen: Semp. arachnoïdeum, S. arachn. gnaphalium, S. arachn. rubrum, S. tomentosum, S. anacampseros, S. bryoides, S. heterotrichum, S. Hookerii, S. de Zermath, S. Doellianum, S. ciliosum, S. Laggerii, e.a.

Bizonder decoratief en grooter van stuk zijn de blauwe met roodbruine bladpunten: S. glaucum, S. calcareum, S. californicum.

Purperkleurige zijn: S. violaceum, S. atro-violaceum, S. atro-purpureum; en ook nog wel met fletser kleuren S. triste, S. pyrenaicum.

Een rood hart met groene bladtoppen hebben: S. Reginae Amaelliae (prachtig), S. rubicundum, S. robustum rubrum, S. Comollii, S. Pomelii, S. alpinum.

Groene bladeren met roode rand: *S. pittonii*, *S. Lamottei*.

Een eigenaardige groep zijn de z.g. globiliferae. Deze geven geen uitloopers, die aan steeltjes vast zitten. De jongen vormen zich als ronde knopjes tusschen de bladeren, ze worden naar boven gedrongen, blijven los op de rozet liggen, rollen er af en wortelen in den grond. Hiertoe behooren o.a. *S. globiliferum*, *S. admontense*, *S. austriacum*, *S. cornutum*, *S. hirtum*, *S. patens*.

Veel, zeer veel is er nog over de *Sempervivums* te vertellen, maar voor dezen keer dunkt het ons genoeg.

Oudenbosch.

J. J. v. d. HORST.

STRUIKVORMIGE EN ANDERE MESEMS.

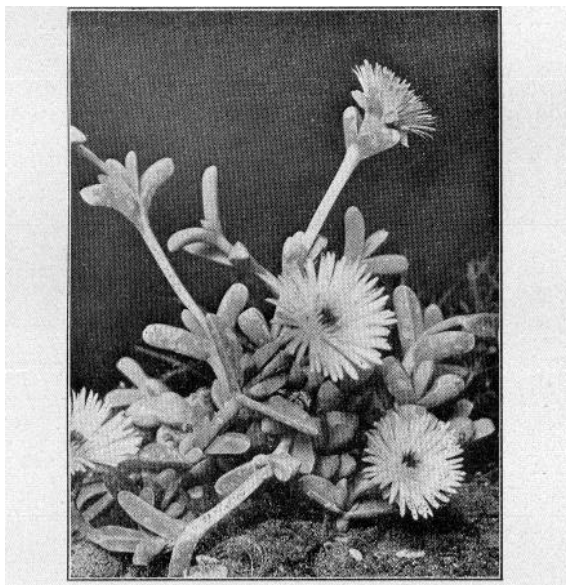
Terwijl de hoogsucculente Mesems tegenwoordig in het brandpunt der belangstelling staan en velen zich toeleggen op het kweken van *Lithops*, *Conophytum* en *Argyrodermasoorten*, ziet men, dat de struikvormige vertegenwoordigers der *Mesembrianthema* op den achtergrond gedrongen worden. Men staat voor deze planten die veel ruimte in beslag nemen, in de kas geen plaats meer af, doch men vergeet, dat vele soorten heel geschikt zijn voor den tuin en uitstekend groeien op een zonnig plat of balcon, waar zij bij warm weer haar stralende glanzende bloemen dagelijks ontplooiën. Veel zon is een eerste vereischte. Men kan de potten in een kistje op een zinken plat of op een muurtje zetten; veel gieten is ook niet noodig, maar licht moeten ze staan en zoo zonnig mogelijk. Ook in den rotstuintje moeten ze de ruimte hebben en niet door andere planten gehinderd worden.

Van de struikvormige Mesems is de bekende *Mesem blandum* en *Mesem roseum* heel geschikt voor een zonnig rotstuintje. *Mesem blandum* blijft buiten niet wit, doch wordt zacht rose van kleur. Minder algemeen verbreid, doch rijker bloeiend is *Mes. Hawthii*, die purperkleurige bloemen heeft, waarvan de zijdeachtige glans ongemeen fraai is. Deze plant kan geheel schuil gaan onder de bloemen, daar er drie of vier op een stengel verschijnen. De bloemen zijn groot, n.l. 5-7 c.M.; bloeitijd Juni-Augustus.

Tot de vroege bloeiers behooren *Mes. Zeyheri* en *Mes. aureum*. In de kas maakt deze laatste in Februari al knop en ontwikkelen de eerste bloemen zich reeds in Maart. Later buiten gezet begint de bloei weer opnieuw, De levendige oranjegele kleur der bloemen,

welke als goud kan schitteren, maakt de plant tot een der aantrekkelijkste, hoewel ze niet zoo rijk en niet zoo lang bloeit als de hierboven vermelde soorten.

De aardige kleine *Mesem aberdeenense* (syn. *Delosperma aberdeenense*), een zusje van *Delosperma echinatum*, groeit even goed in de kas als in de open lucht. Alleen zijn de purperroode bloemetjes buiten sterker van kleur, terwijl het plantje buiten ook een meer gedrongen vorm aanneemt. Het plaatje toont een plantje, waarbij maar vier bloemen geopend zijn, doch als het potje volgegroeid is, wordt de plant geheel overdekt met bloemen. Deze *Mesem* bloeit van Mei tot in den herfst. Het plantje zaait zich zelf gemakkelijk uit,

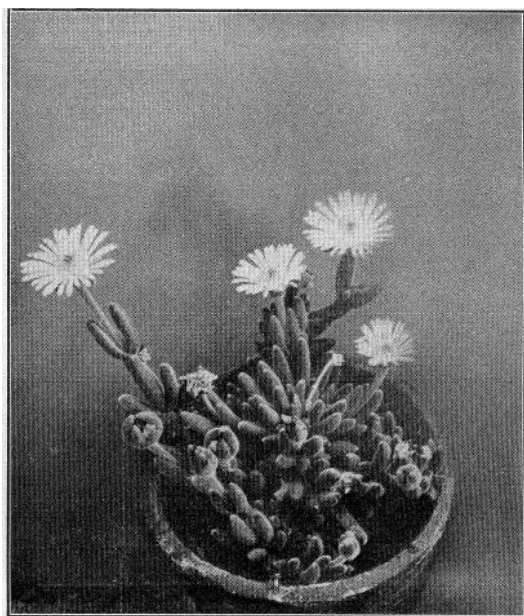
MES. Lehmannii.

Foto H. G. de Smit.

zoodat men vaak verrast wordt met jonge plantjes in de buurt van de moederplant.

De roode bloemen van *Mes. tenuifolium* (syn. *Mes. bicolorum*) en *Mes. coccineum* zijn langgesteeld en 4 c.M. groot. Het plantje bloeit den geheelen zomer. *Mes. Lehmannii*, ondergebracht in de groep *Corpuscularia*, groeit in de open lucht fraai gedrongen, de plant blijft kleiner, de bladeren kort en dik, liggen dicht tegen de takken gedrukt, ze zijn grijsgroen van kleur. De bloemen zijn flets geel.

Het overwinteren der oude struikvormige Mesems is niet zoo gemakkelijk, daar zij veel ruimte innemen en licht en luchtig geplaatst moeten worden, b.v. op een plank, hoog in de kas, dicht bij de deur of bij een raampje, dat vaak openstaat. De standplaats moet vorst-vrij zijn en de planten mogen niet te droog gehouden worden. Zijn ze eenmaal ingeschrompeld, dan zijn zij het volgende voorjaar vrijwel waardeloos. Beter is het en gemakkelijker om te zorgen, dat men in het najaar goede gewortelde stekken heeft. In Augustus plaatst men in een bloempot ongeveer 8 stekken. Om mooie, laag vertakte planten te krijgen moet men de stekken eenmaal toppen.

Delosperma aberdeenense N. E. Br.

Het volgend voorjaar heeft men dan aardige jonge planten voor den rotstuin.

Er bestaan ook mooie éénjarige Mesems zooals *Mes. tricolor*, *Mes. criniflorum* en *Mes. pinnatifidum*, welke bij uitstek geschikt zijn voor een plaatsje buiten in de vensterbank of in een bloemenbak op een balkon. Waar andere planten verbranden, bloeien zij zeer rijk.

In Maart moeten deze éénjarige Mesems op warmte gezaaid worden: na éénmaal verspenen, worden ze in Mei in kleine stek-

potjes (bovenwijdte 7 à 8 c.M.) geplaatst, één plantje per pot.

Verspenen doet men na het verschijnen van het eerste bladpaar; de kiemblaadjes tellen natuurlijk niet mee. Hoe eerder men verspeent hoe beter. Flink luchten en als het weer het toelaat, zoo vroeg mogelijk buiten plaatsen. Half Juni openen zich de eerste vroolijk gekleurde bloemen.

Mes. tricolor, behoorend tot de groep *Dorotheanthus* (syn. *Dorotheanthus gramineus*). *Mes. pyropeum*, *Mes. lineare*, *Mes. clavatum* en *Mes. claviforme*; het aantal synoniemen is legio, heeft helder roode, rose en witte bloemen 3 tot 4 c.M. groot. De licht roode va-

Mesem tenuifolia.

Foto H. G. de Smit.

rieteit, waarbij het donkere hartje zoo aardig afsteekt is het mooist. *Mes. criniflorum* heeft grooter bloemen, tot 6 c.M. waarvan de kleur sterk varieert van licht geel tot oranje, van rose tot rood en oranje-rood.

De bladeren en stengels zijn bezet met heldere doorschijnende blaasjes, die als bij het bekende Ijskruid, *Mes. crystallinum* als ijskristallen glinsteren.'

Mes. pinnatifidum lijkt veel op *Mes. criniflorum*, alleen is het blad sierlijker, daar het gekarteld is.

Een groep van deze éénjarige Mesems vormt een fraai geheel, wanneer op een mooien zomerdag veel bloemen geopend zijn.

Aan de leden, die er tegen opzien deze aardige plantjes zelf te zaaien, kan ik wel een adres opgeven, waar ze jaarlijks billijk te krijgen zijn.

Het zaad vindt men in de prijscourant van v a n T u b e r g e n.
v. d. Th.

HET LEEKENHOEKJE.

Alle correspondentie over deze rubriek s. v. p. te richten aan J. M. v a n d e n H o u t e n, Mathenesserlaan 364a te Rotterdam.

Augustus.

In ons vorige nummer beloofden we de Vetplanten weer eens een beurt te zullen geven, want meerdere malen werd ons de vraag gesteld, wat is nu eigenlijk een vetplant en waardoor onderscheidt ze zich van een cactus. Daarom lijkt het ons niet ongewenscht, eerst nog eens uitvoerig na te gaan, waardoor het succulentieverschijnsel in de natuur te voorschijn wordt geroepen. Planten, die gedurende hun groeiperiode slechts over een geringe hoeveelheid water kunnen beschikken, vertoonen allerlei aanpassingen, die met dit tekort aan vocht in verband staan. De oorzaken hiervan kunnen velerlei zijn. In de eerste plaats kunnen ze groeien in regenarme gebieden, waar slechts gedurende enkele maanden van het jaar een behoorlijke hoeveelheid regen valt. Een tweede oorzaak kan zijn, dat er weliswaar voldoende neerslag valt, maar, dat deze door den grond niet kan worden vastgehouden en spoedig weer wegstroomt. Dit is het geval bijvoorbeeld, wanneer de bodem uit kiezel of grofzandige bestanddeelen bestaat. Het hemelwater is dus zoo weer verdwenen en de planten ter plaatse moeten er zeer zuinig mee omspringen. Maar ook in een vochtigen bodem kan het menigmaal noodzakelijk zijn, dat de zuinigheid betracht wordt, namelijk indien de temperatuur te laag is en daardoor de opname door de wortelharen beperkt. Dit laatste geval zal zich bij onze succulenten wel niet vaak voordoen, maar anders wordt het, wanneer het te hooge zoutgehalte de werkzaamheid der wortels belemmert.

Het is een bekend feit, dat een teveel aan opgeloste zouten het leven der planten ernstig bedreigt. Geeft men planten in een erg royale bui een sterke oplossing van kunstmest, dan werkt deze ave-

rechts verkeerdt. Inplaats dat de plant dit al te rijkelijke maal gretig tot zich neemt en dus een flinken groei zou moeten vertoonen, blijkt het omgekeerde het geval te zijn. De sterke zoutoplossing onttrekt water aan de wortelcellen, die op hun beurt dit weer aanvullen uit de hooger gelegen cellen en zoo ziet men de plant vrij snel verslappen en de bladeren verdorren. Op dit verschijnsel is het eerst de aandacht gevestigd door den onlangs overleden nestor der Nederlandsche plantkundigen prof. H u g o d e V r i e s, die het gedrag naging van de levende plantencel ten opzichte van salpeteroplossingen. Tevens houdt dit een waarschuwing in om met het toedienen van kunstmest stipt de aanwijzingen van den fabrikant te volgen, en niet op eigen houtje meer te geven met de gedachte, wat ze vandaag niet lust, lust ze morgen wel.

In nog weer andere gevallen moet de plant bestand zijn tegen zeer sterke verdamping, namelijk wanneer ze groeit in een streek, waar de bestraling door de zon intens is, zooals in het hooggebergte, en zoo treffen we dus planten met een gering waterverbruik aan onder allerlei plaatselijke omstandigheden. Daar de verdamping mede in verband staat met de voeding, zooals uit het bovenstaande wel gebleken is, spreekt het vanzelf, dat al deze planten langzame groeiers zijn. In de plantkunde heeft men al deze dorstlijders den naam gegeven van **XEROPHYTEN**, wat we zouden kunnen vertalen met „droogteplanten”.

Men kan onder de Xerophyten twee groepen onderscheiden. De eene is gekenmerkt door het bezit van vleezige of sappige organen, waarvoor men in het bijzonder den naam van Succulenten of Saplanten gebruikt. Deze hebben dus waterreservoirs, die in den drogen tijd worden benut. De tweede groep mist deze voorraadschuren en hierbij bepaalt zich de aanpassing tot een aantal zeer doeltreffende beschermingsmiddelen tegen uitdroging. Op eenvoudige wijze is dit bereikt bij vele Middellandsche Zee-planten, waar het des zomers knapjes warm kan wezen en die zich gewapend hebben met harde leerachtige bladeren, die weinig vocht doorlaten.

We denken aan de olijf, de oleander, de mirt en dergelijke soorten, die er ten volle op berekend zijn den regenloozen zomer veilig door te komen.

Bij de succulenten vinden we allerlei gelijksoortige middelen. Allereerst eene verdikking van de opperhuid. Verder de afscheiding van een laagje was, waardoor een fraaie blauwgrijze of zelfs bijna witte kleur ontstaat.

Het nut hiervan is een betere afsluiting van het blad, waardoor tevens een deel van het licht wordt teruggekaatst. Bij succulenten uit de kas, die in het voorjaar naar buiten gaan, ontstaat soms een roodbruine kleur, die den bezitter met angst vervult, omdat hij denkt, dat zijn planten verbrand zijn, maar dat erg blijkt mee te vallen, omdat deze kleur een natuurlijke bescherming is tegen het roode en warmtebrengende deel van het zonnelicht. Waarmee we niet willen zeggen, dat het gewenscht is zonder eenige beschutting den overgang naar buiten te doen plaats hebben, want bij bolcactussen vindt die roodkleuring van nature in veel mindere mate plaats dan bijvoorbeeld bij *Stapelia's*, *Aloe's* en dergelijke en die kunnen dus wel degelijk in enkele dagen totaal verbrand zijn.

Een andere beveiliging is, dat het blad bekleed is met haren of doornen, die de plant als het ware geheel omhullen. Het luchtlaagje hieronder is een slechte warmtegeleider, dat zoowel dienst doet bij al te groote hitte overdag, als tegen de sterke afkoeling des nachts. Een dergelijke onthulling vinden we dan ook bij voorkeur bij cactussoorten, die hoog in het gebergte groeien, waar de verschillen tusschen dag- en nachttemperatuur geweldig groot zijn. We geven deze typische storten den naam van „Witkoppen”. Een heel mooi voorbeeld hiervan is de witgepluimde *Mamillaria plumosa*.

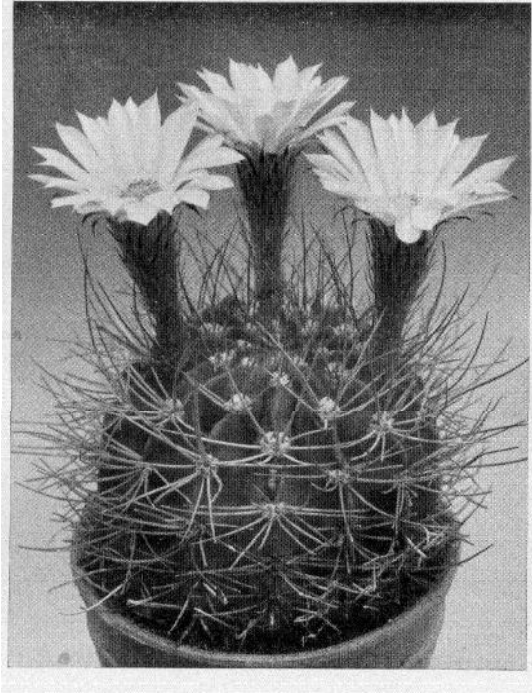
v. d. H.

ECHINOPSIS VIOLACEA W e r d.

Enkele tot het geslacht *Echinopsis* behoorende bolcactussen zijn sedert jaren geliefd als kamerplant. En terecht, want haar bloemen, hoe kort van duur, zijn zoo mooi en wellicht door den korten bloeitijd zoo opmerkelijk, dat ze ieders belangstelling moeten wekken. Jammer genoeg hebben die oude *Echinopsis*planten maar weinig botanische waarde, want haast nergens is de zuivere typevorm meer aan te wijzen. 't Is daarom wel goed de aandacht te vestigen op een nieuwere soort, n.l. *Echinopsis violacea* Werd., welke door den auteur in 1931 voor het eerst beschreven werd.

Uit de mooie afbeelding, ons door den heer C u r t B a c k e b e r g welwillend ter beschikking gesteld, blijkt duidelijk, dat ze mooi en rijk bloeit. Wat uit de foto echter niet blijkt, is de afwijkende kleur der bloemen. Deze ontstaan dicht bij den top der plant, zij staan mooi rechtop, zijn $7\frac{1}{2}$ c.m. lang, met vleezig gespitste schubben op bloembuis en vruchtbeginsel, en een witte wolkrans aan den voet

binnen in de bloembuis. De kleur der bloemen is violetachtig-bleekseringkleurig. (Vergelijk B a c k e b e r g 's „Publicaties voor Cactusstudie” Febr. 1934).

Echinopsis violacea Werd.

(cliché Backeberg).

Daar *E. violacea* in Argentinië (provincie Cordoba) op c.a. 1000 meter hoogte voorkomt, verlangt ze 's winters een tamelijk koele standplaats, zoodat ze voor kamercultuur uitstekend geschikt is.

G. D. D.

BEHANDELING VAN ONZE MESEMS.

Augustus.

Zoo noodig worden onze zaailingen in de tweede helft van deze maand voor het laatst verspeend. De zaailingen van hoogsucculente vormen, zooals Lithops enz., kunnen we dan in duinzand zetten, met een beetje klei of leem er doorheen, om het zand wat vastheid te geven. Ik heb bij ondervinding, dat er dan gedurende de wintermaanden heel wat minder winterzaailingen door uitdroging

of rotting wegvallen. Men behoeft in dien tijd dan ook niet zoo bang te zijn om zoo nu en dan wat water te geven.

De bloemknoppen beginnen zich deze maand in onze Mesems te vertoonen, een enkele bloeit reeds in de tweede helft. Het eene jaar komen ze vroeger dan het andere jaar, dat hangt van het zonlicht af. Ook van de standplaats, die men zijn planten geven kan. Bij mij is de knopzetting altijd later dan bij anderen, wat de in de kas gekweekte planten betreft, omdat mijn kas ten opzichte van het zonlicht niet zoo gunstig ligt. Toch had ik het vorige jaar o.a. ongeveer 120 Lithopsbloemen, waarvan enkele diep in November. Al onze Mesems, voor zoover mij bekend, moeten deze maand weer aan den groei zijn, het water geven wordt dus wat vermeerderd.

Ook Conophyta enz., beëindigen nu hun zomerrust, die moeten, om ze aan den groei te krijgen, voortdurend matig vochtig gehouden worden. Begint ondanks het water geven de nieuwgroei niet, dan hapert er wat aan de wortels, hetzij, dat er ongedierte aanwezig is. hetzij, dat de wortels tijdens de rustperiode te sterk zijn ingedroogd. In het laatste geval houden we de wortels ongeveer een kwartier in een kopje met water en potten daarna weer op. Zij, die in hun kas tot heden min of meer geschermd hebben, laten nu het schermeren langzamerhand achterwege. Veel lucht geven als gewoon. We kunnen gerust onze kasdeur voortdurend open houden.

F. SWÜSTE.

OP DEN UITKIJK.

Succulent Plants the description, cultivation and uses of succulents other than cacti. Bij H. J a c o b s e n, Translated bij V e r a H i g g i n s. London, Williams & Norgate, Ltd.

Van het waardevolle prachtwerk „Die Sukkulenten” geschreven door een bekenden succulentenkenner H. J a c o b s e n, Hortulanus aan den botanischen tuin te Kiel, verscheen zoo juist een Engelsche vertaling onder bovengenoemden titel. Wij wenschen den Schrijver veel geluk met deze vertaling, welke bij V e r a H i g g i n s, secretaresse van onze Engelsche Zustervereniging, ongetwijfeld in goede handen was.

G. D. D.

VRAGENRUBRIEK.

De Heer A. C, te D. vraagt:

Waarvan kan men zien, dat een Conophytum haar rusttijd begint en ook wanneer deze rusttijd geëindigd is?

Antwoord:

De juiste rusttijd voor Conophyta enz. die in den zomer valt, is niet aan te geven. Dit hangt van omstandigheden af; gunstige ligging van de kas, weersgesteldheid enz. Bovendien is het begin van de rustperiode voor verschillende Con. soorten lang niet voor alle gelijk. Con. bilobum en Con. apiatum, die o.m. tot de sektie Biloba behooren, bloeien reeds in Juni en Juli. Ook Con. minutum en andere hebben dan hun rusttijd beëindigd. Con. Meyeri b.v. begint daarentegen in Juli haar rusttijd. Con. Wettsteinii houdt zoowat het midden, is bezig de rust omstreeks half Juli te beëindigen. Een goed kenmerk, dat een Conophytum haar rust aanvangt is, wanneer de bladparen een ziekelijk geelachtig aanzien krijgen. Men houdt dan op met water geven. Deze planten krijgen in den rusttijd geen druppel water, ook al is het nog zoo warm. De oude bladparen moeten tot witachtige huidjes wegschrompelen; enkele soorten doen dat niet volkomen. Water geven in den rusttijd heeft geen zin, omdat de zuigwortels dan zijn afgestorven.

Het tijdstip van het begin van water geven is ongeveer, wanneer de nieuwe bladparen door het oude omhulsel heen gaan breken. Men zij dan nog niet te vlug met water geven. Omdat in de rustperiode de zuigwortels zijn afgestorven, kan men het plantje gemakkelijk uit den grond oplichten, doch zoodra de nieuwe wortelvorming begint, de rustperiode dus is afgelopen, zet het plantje zich vast. Dan kan men water geven en behoeft men voor een teveel aan water niet zoo bang te zijn.

Uit het bovenstaande volgt, dat het geen aanbeveling verdient, verschillende soorten Conophyta bij elkaar in één bak te zetten.

's-Gravenhage, 15-7-'35.

sw.

ATTENTIE!

Leden van „Succulenta” steunt ons door het winnen van nieuwe leden. Geeft aan belangstellenden van uw overtollig stekmateriaal enkele mooie plantjes, welke den grondslag voor een nieuwe verzameling kunnen vormen en maak daarbij het beding, dat ze nu ook een abonnement op „Succulenta” dienen te nemen. U dient daarbij tevens Uw eigen belang, door op deze wijze mede te werken aan de mogelijkheid om „Succulenta” elke maand nog mooier en grooter te maken.

INHOUD: Het enten van Cactussen. II. — Sempervivums. — Struikvormige en andere Mesems. — Het Leekenhoekje. — Echinopsis violacea. — Behandeling van onze Mesems. — Op den Uitkijk. — Vragenrubriek. — Attentie.
